

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo CZ.1.07/1.4.00/21.1257

I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti	VY_12_INOVACE_46
Název vzdělávacího materiálu	Tři pruty Svatoplukovi
Jméno autora	Mgr. Romana Duroňová
Anotace	Příprava vyučovací hodiny – čtení ve 4. ročníku, rozvoj samostatného čtení s porozuměním, vyhledávání informací v textu, využití týmové práce
Očekávaný výstup vzhledem k RVP	<ul style="list-style-type: none"> - čte literární texty přiměřené věku - orientuje se v textu, vyhledává potřebné informace z textu
Rozvíjené klíčové kompetence	<p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu <p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá
Průřezové téma	
Časový harmonogram	1 vyučovací hodina
Použitá literatura a zdroje	Čítanka pro 4. Ročník, Nová škola
Pomůcky a prostředky	Psací potřeby, nakopírovaný text

Práce v hodině

- Společné čtení článku – správné a plynulé čtení
- Samostatná či skupinová práce – doplnění chybějících slov v textu
- Práce ve dvojicích – rozhodování, zda uvedená tvrzení jsou pravdivá
- Samostatná práce – vyhledání a vypsání toho, co radil Svatopluk svým synům
- Společné čtení přísloví, vysvětlení si významu těchto přísloví

Tři pruty Svatoplukovi

Na březích řeky Moravy až k Dunaji a odtud proti proudu Nitry až k vysokým horám rozkládala se před tisícem let Velkomoravská říše. Byla to říše slavná. Kupci z celého světa, kteří tudy projížděli v karavanách po vyšlapaných cestách podél řek, pěli na ni velikou chválu:

Krajina spanilá a lidé dobří, dobytek ani dítko svá nikdy nebijí. A vládou jim mužové stateční i moudří, nejdřív kníže Mojmir, po něm Rastislav a nyní Svatopluk....

V mnohém měli kupci pravdu, ale nebyla to pravda úplně celá. Osud slavné říše často visel na vlásku, neboť knížata z rodu Mojmirovců, ač měli mnoho ctností, jedna jim přece chyběla. Byli nesvorní až běda!

Kdykoliv se mezi sebou o vládu v zemi nepohodli, hned si volali na pomoc jeden proti druhému mocné panovníky ze sousedství, nejčastěji německého krále Ludvíka. A pak dalo pokaždé spoustu práce, než zase Ludvíka s jeho vojskem ze země vyhnali.

Tak a nejinak se na knížecí stolec po Mojmirovi Rastislav, po Rastislavovi i jeho synovec Svatopluk dostali.

„Jen aby nám ta nesvornost nepřišla jednou draho,“ uvažoval na smrtelném loži kníže Svatopluk, jelikož si právem dělal starosti o budoucnosti říše. I povolal k sobě své tři syny, aby jim vysvětlil, jak je důležité držet spolu:

Podal jim tři svázané pruty, jestli je dokážou zlomit. Nedokázal to ani jeden z nich. Potom jim podal každý prut zvlášť a oni je zlámali snadno a bez velké námahy. „Budete – li svorní, synové moji, jako ty tři pruty v jedné otýpce, nikdo vás nezlomí. Což jste to na vlastní oči neviděli?“

„Viděli, otče, viděli.“

„Každý sám však neznamená nic. I to jste pochopili?“

„Pochopili,“ odpověděli všichni tři, aby otci nedělali těžkou hlavu. Byli to hodní synové....Ale také Mojmirovci, kteří pochopí, co je nesvornost, leda až na smrtelné posteli. Sotvaže jejich otec naposledy vydechl, začali se rvát o knížecí stolec, dokud se jim zděděná říše kousek po kousku nerozpadla pod rukama.

Hana Doskočilová

♣ **Doplňte slova:**

Na březích řeky Moravy až k _____ a odtud proti proudu Nitry až k vysokým horám rozkládala se před tisícem let _____ říše. Kupci z celého světa, kteří tudy projížděli v _____ po vyšlapaných cestách podél řek, pěli na ni velikou chválu. A vládou jim mužové stateční i _____, nejdřív kníže Mojmír, po něm _____ a nyní Svatopluk.... Osud slavné říše často visel _____, neboť knížata z rodu _____, ač měli mnoho ctností, jedna jim přece chyběla. „Jen aby nám ta _____ nepřišla jednou draho,“ uvažoval na _____ loži kníže Svatopluk, jelikož si právem dělal _____ o budoucnosti říše. Podal jim tři svázané _____, jestli je dokážou zlomit. _____ to ani jeden z nich. Potom jim podal každý prut _____ a oni je zlámali _____ a bez velké _____. „Budete – li _____ synové moji, jako ty tři _____ v jedné otýpce, nikdo vás _____. Sotvaže jejich otec _____ vydechl, začali se _____ o knížecí stolec, dokud se jim zděděná _____ kousek po kousku nerozpadla pod _____.

♣ **Jsou uvedené tvrzení pravdivá?**

V článku jsme četli o Sámově říši.	ano – ne
Projíždějící kupci tuto říši chválili.	ano – ne
Knížata z článku byla z rodu Přemyslovců.	ano – ne
Když se knížata nepohodla, volala na pomoc uherského krále.	ano – ne
Bylo snadné vyhnat krále Ludvíka ze země.	ano – ne
Svatopluk si povolal své čtyři syny.	ano – ne
Tři svázané pruty zlámali snadno.	ano – ne
Když jejich otec zemřel, rvali se o stolec.	ano – ne
Nakonec se jim podařilo zemi zachránit	ano – ne

♠ **Vypiš, co radil Svatopluk svým synům:**

♠ **Vysvětli přísloví:**

Sám nejsi nic.

V jednotě je síla.

Ve dvou se to lépe táhne.

Bratr mající oporu v bratru je jako opevněné město.